

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

13. Quomodo sperandum & in secundis, & in aduersis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

spei procreatricem cogita: non sic tamen iustitiæ vim ad timorem exprimi, nam & inuita ac auersans, & moderatrice bonitate, & sui minima parte punit, maualt iniustitiam inserta pœnitentia fugare, suarumque longè potiùs putat esse partium rectè facta dignis præmijs decorare. quod cum ita sit, quidni magis dicendum erit, Iustus est Deus, spera? & hoc quidem sanctus dixit Apostolus. Omnino, inquis, qui nec sibi cuiusquam mali conscius, & plus omnibus laborauerat, & bonum certamen certauerat. Ita est, spem nostram vita cum virtute acta, non parum affirmat. sed neque id tantùm volo; spero etiam quia iustus est, quia iniustitiam odit, quia expulsam ab animis vult, & eam ab animo expellet meo; spero, quia iustitia eius est misericordiæ plena, & amat facere iustos. Quis enim super niuem dealbare, quis mundum de immundo conceptum semine facere potest? nonne ille qui solus est? & quomodo nisi per gratiam facit: nisi per iustitiam donat: *Gratiæ reddit memihi*, ait Bernard. *iustificatum gratis, & sic liberatum à seruitute peccati*: si iustificatum, profectò & iustitiâ Dei donatum, alienis opulentum diuitiis, instructu ornatum, titulis inscriptum. Sed de causis vnde speremus, suus erit dicendi locus.

Hoc vnũ addo, vt tantas, quãtas passim seu in diuinæ Scripturæ, seu in sanctorum Patrum libris, iustitiæ Dei laudes reperies, vix vnquã vindictæ causa decantari credas: solent aliud spectare, nempe iustitiam præmia distribuentem, iustè cuncta moderantem, sapientissimè omnibus prouidentem, malis eripientem, bona largientem, consilia praua subuertentem, viris bonis & sanctis aptè omnia ad maiorem sanctitudinem apparantem. In his & istiusmodi rebus diuina solet iustitia nuncupari, laudari, præ ceteris extolli, completiturque bonitatis ac misericordiæ argumenta quàm maxima: quo fit vt expediat nos nequaquam expauescere, sed amandæ ac tenero quodam benevolentia affectu prosequendæ diuinæ iustitiæ assuehieri; sic vt ad eius nomen auditum, iucundissima spe subilire consentiamus, positaque trepidatione seruili, in filiorum probatissimum amorem translati omnia quæ sunt Parris, nihil subuerendo probemus, vnusque & idem benè sperandi sit modus, qui diuinæ misericordiæ & bonitatis est modus, nempe sine modo, sine termino.

Hom. 67. in
Cant.

CAPVT XIII.

Quomodo sperandum est in secundis et in aduersis.

Res, tempora, varijque sunt euentus, quibus vel spei vela contrahi, vel latius expandi solent; quæ si singula recensere, eorumque rationes ac probationes intexere voluerimus, vtile quidem, ac forsan haud ingratum fuerit, at prolixi operis, nimiumque diffusum, quod nunc mihi cauendum est; pauca igitur, & ea frequentiora ponam.

Omnia est vicissitudo permagna, mirū vt non sit si homini tanta rerum fluctuatione circumdato, idem perpetuus vigor constare non possit, plurimāque, tum corpore, tum mente, mutationes variē admittat. Quoniam verō ista conditione nati sumus, curandum saltem est, ita firmē nauis nostrā anchora certum litus adinordeat, vt ne incerto fluctuantis inconstantiae salo delata ineret; hoc autem consequimur, si ex Apostoli sancti consilio, *confugimus ad tenendam propositam spem: quam sicut anchoram habemus anima tutam & firmam, quæ si inmutabili Deo firmius adhæserit, si nullius tentationis perturbationis, alternationis incursum labefactari potuerit, admirabilem quamdam mentis intimæ serenitatem, æquabilem placiditatem, sibi que quouis euentu constantem excelssitatem pariet. Quippe quidquid vndique turberetur, ipsi etiam cælestes orbis diffracti delabatur, impavidus prospectabit ruinas, Deo duce mediis ignibus tutus ibit: nec enim surdis auribus audiuit à Domino dictum, *Noli timere, quia redemi te, & vocaui te nomine tuo; meus es tu. Cum transieris per aquas tecum ero, & flumina non operient te cum ambulaueris in igne non combureris, & flamma non ardebit in te.* quod qui fuerat expertus laudans canebat, *Deus noster refugium & virtus, adiutor in tribulationibus que inuenerunt nos nimis. Propterea non timebimus dum turbabitur terra, & transferentur montes in cor maris. Dolores inferni circumdederunt me, præoccupauerunt me laquei mortis: Intonuit de celo Dominus, misit de summo, eripuit me, eduxit in latitudinem, saluum me fecit, quoniam voluit me. Quis tanto assertore non fidat?**

Equidem cum res pro voto fluunt, tum verò, quæ est nostræ mentis infirmitas, rerum secundiorum spe nimio opere distendimur inflati, nostramque felicitatem, certum fauoris diuini argumentum interpretamur: at vbi se contraxerit, & ab irato numine aduersa manare trepidi crediderimus, tum verò procliuè est, vt consternatis pauore, debilitata spes omnis exarescat, alienatisque ab inimico, vt malè credimus, & vlciscente Deo animis, ignaui & non assurgente languore confecti exesique iaceamus; vt enim vegeta spes excitatos, ita desperatio depressos, & nusquam assurgentes, tristitiaque reddit absorptos.

Atqui, si rectiora sequeremur, planè contrà faciendum fuerat, vt secundis timeremus, erigeremur aduersis. quid enim? an non longè fœdissime plurimi rerum secundarum tumore perierunt, qui ex reu aduersarum insurgente pugna summis animis fortiores atque victores euaserant? *Facilius est*, ait Nazianzenus, *sublatam ex oculis felicitatem studio & cura recuperare, quam præsentē conseruare.* Idemque alia oratione pulcherimè, *Aegra anima Deo propinqua est: ac penuria ipsa efficit, vt ad Deum qui largiendi habet potestatem, nosmetipsos conseruamus, qui alioqui fortasse ob effusam liberalitatem contemnitur.* Quocirca, fratres, oculos in calum erectos habeamus, in omni tempore, atque omni rerum euentu bonam spem præferamus, neque vel in prosperis rebus timorem, vel in aduersis spem abijciamus. Memores simus, tum tempestatis in tranquillitate, tum gubernatoris in tempestate: nec in afflictionibus frangamur animi ac debilemur, atque improbos seruos imitemur, qui consententur quidem domino cum benefacit eū,

verum

Hebr. 6.

Isa. 43.

Psal. 45.

Psal. 17.

Orat. 3.

Orat. 17.

verum eidem corripienti, nequaquam pari studio ac voluntate adiunguntur; cum tamen interdum accidat, ut dolor sanitate, & admonitio remissione atque indulgentia, & visitatio neglectu, & castigatio venia melior sit & prestantior. Atque ut rem in pauca conferam, sic nos instituamus, ut nec propter calamitates concidamus, nec propter saturitatem insolentia efframur: submittamus nos, tum Deo, tum alij alijs, tum ijs qui imperium in terra gerunt. Italic, cui planissimè Magnus Latinorum Gregor. consentiens; Iusti, inquit, nec oblata bona hic pro magno suscipiunt, nec illata mala valde pertimescunt, sed cum bonis presentibus vtuntur, ventura mala metunt: & cum de malis presentibus gemunt, bonorum sequentium amore consolantur: sicq; temporali resouentur subsidio, sicut viator in stabulo vitur lecto, pascit, & recedere festinat, quiescit corpore, sed ad aliud tendit mente. Nonnumquam verò & aduersa perpeti appetunt, in transitorijs prosperari refugium, ne delectatione itineris à patria peruentione sequestrentur, ne gressum cordis in via peregrinationis figant, & quandoq; ad conspectum celestis patriæ sine remuneratione perueniant. Quod ipsum longius ad ipsa etiam animi sensa traducès, optimè alio loco docet; Multos penus sua felicitas strauit, multos disuturna pax inertes reddidit: eosq; illos inopinatus hostis grauius perculit, quo longo quietis vsu negligentes inuenit. Vnde sancti viri cum multa se proficere virtutum prosperitate considerant, quodam dispensationis superne moderamine, exerceri se etiam tentationibus exultant: quia tanto robustius acceptam virtutum gloriam custodiunt, quanto tentationis impulsu concusi infirmitatem suam humilius cognoscunt. Non igitur sensu delectationis, sed æternæ salutis momento, si res omnes ut oportet astimemus, Deum verò ex quo uis euentu, & velle, & posse nobis bene facere, & rerum omnium conuersiones in sua potestate habere crediderimus; eritne ubi spes nostra infracta collabascet: nam & saluginosa cautes, ubi voluerit, roscida mella sudabunt, & derepentè caligo in lucem, procellosa tempestas in serenum tranquillissimum desinet. quod voluisse videtur Sapiens, quando postquam monuisset, *Memento paupertatis in tempore abundantia, & necessitatum paupertatis in die diuitiarum*; quasi rationem reddens addit, *Amanè vsque ad vesperam immutabitur tempus, & hec omnia citata in oculis Dei*. Sapiientissima & benignissima eius in homines prouidentia, à fine vsque ad finem attingit fortiter, & disponit omnia suauiter; fortiter, à præclarissimo sibi proposito fide non excidens; suauiter, propter summè placidas, ac lenissima insinuatione vix obseruabiles vias; quibus finem assequitur. Enimverò decebat ut moderatrice summa Sapiencia, sic aptè copularentur in vnum, bonitas immensa, & potestas infinita, ut cum hæc quomodo cumque posset omnia, ea tamen nollet posse nisi optimè, nisi conuenientissimè, nisi non tantum ad sui diuinam gloriam, sed etiam ad suorum Filij sanguine redemptorum, & ab æterno electorum solatium, salutem ac beatitatem, huc eos vel cliuo leniore perducens, vel iugi asperitatem, confirmatione virium, affulsque menti lætitijs leniens.

Lib. 8. Mor.
c. 41.Vide & lib.
16. c. 6. &
alibi.Idem lib. 31.
c. 17 seu 30.

Eccli. 18.